

Føroyski Berlinmúrurin

Kring um heimis eru gjordir ymiskir skilnaðargarðar, sum klúgva tjóðir í tvíningar. Vit kenna hetta frá Koreu og Vietnam, og í Berlin hava vit æskammarmúrarnar, sum er viðagitin.

Nú er Jens Pauli Heinesen farin undir nýggjan skaldskap í 14. sept. Visandi til áðurnevndu skilnaðargarðar er hann farin í hóslag við at gera ein »Berlinmúr« í føroyskum politikki, har hann beinir javnaðarmenn og sambandsmenn øðrumegin og teir sokallaðu »sjálvstýris flokkarnar« hinumegin múrinn — sambandsmenn og javnaðarmenn, sum bara hava gjørt ilt á sjálvstýrisleiðini, sjálvandi í skugganum av múrnum og »sjálvstýrisflokkarnir« við teirra glesliga »sjálvstýris politikki« á sólsíðuni.

- * Hvussu maðurin fær í lag
- * henda skilnað í føroyskum
- * litikki er meira enn gátuført.
- * Eyðsæð hevur hann í minsta
- * lagi ikki fylgt við í føroyskum
- * tjóðskaparpolitikki ella eisini
- * einki skilt av honum — undan
- * tikið to hitt eina, at danahat
- * ur, ið ymsir »sjálvstýrisflokk-
- * ar« til ymiskar tjóðir hava veri-
- * ið so bragðligir at barst fyri,
- * er skeivur politikkur.

Javnaðarflokkurin setti sær frá fyrsta degi av sum aðalmál at fáa loyst tjóðskaparmálini, t.v.s. vinna okkum egi tjóðarmerki, fullan rett í øllum livsins førum fyri móðurmálinum og annars øllum mentunna- og menningarmálum, ið verða kunnu okkum til gagns og bata sum serstøk tjóð.

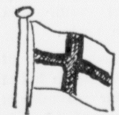
Kanna vit eftir, hvussu hevur verið stutt hjá flokknum í hesum málum hvorju megin garðin, verður úrslitið sera misvisandi samanborið við tað, ið Jens Paul Heinesen nú kemur fram við — og sum »sjálvstýrismenne« og teirra bløð undir ymskum heitum hava brúkt sum fótatræk og illavorðið brisgl gjøgnum longri áramál.

Flaggið

Eitt hitt fyrsta takið JAVNAÐARFLOKKURIN tók, eftir at hann var komin á ting, var at fáa flaggmálið loyst, so vit finga okkara flagg víðurkent til fulnar; men hvat hendi í hesum máli?

Uppskoti JAVNAÐARFLOKKSINS um fulla víðurkenning av flagginum, bæði á landi og sjógv, varð felt av ongum minni enn tá verandi sjálvstýrisflokknum á tingi.

Hetta var eitt vónbrot, men so leiðis var stóðan tá. Hvi hetta hendi er rimuligt gátuført; men alt talar fyri, at ymsir oddafiskar innanfyrir sjálvstýrisflokkinn vóru bangnir fyrir at missa eitt av teirra fremstu rumbulmálum — eitt rumbulmál, ið teir kundu brúka til at rura fjøldina í svovni við, so hon ikki vaknaði til miðvísan framburðspolitikki, til miðvísan sosialpolitikki, ja, stutt sagt sann

an sosialistiskan arbeðarapolitikki, ið stigvist og miðvist kundi hevja fjøldina til betri livilíkindi, til at hon kundi fóta sær sjálv og ikki liva av náði teirra stóru og peningaliga ella á annan hátt væl mett aðu í landinum.

Flaggstriðið helt áfram; men flaggmálið varð loyst — to drúgt áráðalv seint.

Næsta stóra framtakið til loysn av flaggmálinum hendi, tá Louis Zachariassen vegna sjálvstýrisflokkinn og P. M. Dam vegna JAVNAÐARFLOKKIN aftaná bretsku hersetingina av Føroyum í apríl 1940 kravdu av bretum, at teir skuldu víðurkenna flagg okkara sum tjóðarmerki okkara. Slíkt stig frá hesum flokkum kom ivaleyst fólkaflokkinum illa við, sum júst um sama miðst fyrri reikaði miklar rumbulfundir og brúkti málið til ósing av versta slag.

Endaliga loysnin av flaggmálinum varð framd við heimastýrislógini í 1948, har flaggið verður fult og heilt víðurkent sum okkara tjóðarmerki bæði úti og heima.

Hesum atkvøddi fólkaflokkurin IMÓTI, og eigur hann sostatt hvørki deil ella lut í fulla sigri- ni í hesum máli.

Teir flokkar, ið frændu hetta mál vóru JAVNAÐARFLOKKURIN sum hevði hetta við í uppskoti sinum til nýggja stjórnarskipan

fyrir Føroyar, sjálvstýrisflokkurin og sambandsflokkurin.

Hvussu »múrurinn« hjá skaldinum fer at roynast í hesum máli, er ilt at siga; men tað fer í øllum førum at vera vónleyst at billa fólki nakað inn á hesum øki, ið als einki hevur við veruleikan at gera.

Málstríðið

I minst líka stóran mun sum flaggmálið hevur móðurmálið brúkt í rumbul- og ósingarpolitikki teirra »nationalux, t.v.s. av sokallaðum »sjálvstýrisflokkum« undir ymskum heitum; men eisini har eydnaðist JAVNAÐARFLOKKINUM at skera íggjøgnum.

I uppskoti flokksins til nýggja stjórnarskipan var tað eitt óreingi lígt krav, at móðurmálið var víðurkent sum høvuðsmál í øllum livsins víðurskiptum — í skúla, kirkju, retti og alla aðrastaðni. Hetta var framt við heimastýrislógini, sum er eitt avrit av uppskoti JAVNAÐARFLOKKSINS til nýggja stjórnarskipan fyrir Føroyar. — JAVNAÐARMENN, sjálvstýrismenn og sambandsmenn atkvøddu fyrir hesum. — Fólkaflokkurin atkvøddi imóti — t.v.s. IMÓTI fullu víðurkenning móður málsins.

Verður hetta sjálvstýrismál sett mótevnis muraþygingini, verður eisini ivaleyst neyðugt at tveita flokkar tvørtur um aftur múrinn, báðar vegir; men so koma ivaleyst onnur mál, har tað verður neyðugt at handa flokkar hin vegin einaferð aftrat.

Sjálvstýrispolitikkur

Eitt sindur torført verður at byggja henda politiska múrinn gjøgn um føroyska politiska lendið, tí frá farnum árum í dagsins politikki verður ógjørligt at siga lesarum frá, hvørjum megin múrinn teir einstaku flokkarnar standa. Her fellur múrurinn heilt í grund.

Fólkaflokkurin hevur betri enn nakar annar flokkur hálsfest við sambandið í heili 8 ár. Latíð logmannssessin til sambandið sama tíðarskeið.

Sjálvstýrisflokkurin hevur verið í sama báti — eisini í samvinnu við JAVNAÐARFLOKKIN í langt áramál. Lita við at sóknarstýrum kring um landið, so eru tjóðveldismenn í dyggastu samvinnu við sambandsmenn - fólkaflokksmenn og sjálvstýrismenn á sama hátt.

Sanniliga eru bæði fólkaflokksmenn og tjóðveldismenn fásir, tá tað ræður um samvinnu við sambandið, ja, tað gav at býta, tá fólkaflokkurin og sambandið skipaðu landsstýri á fyrsta sinni, tá segði ein av tingmonnum fólkaflokkssins »Gævi at samgongan aldri slitaði aftur.« Soleiðis er hin sama myndin á at lita!

Fólkaflokksmenn rætta sambandinum hondina — tjóðveldismenn rætta sambandinum hondina til lógvatak, og sjálvandi taka sambandsmenn smilandi imóti hesi krámandi »sjálvstýrisshondini«, sum dagar upp um múrinn allastaðni.

Tá talan er um sannan sjálvstýrispolitikk, so er tað fyrst og fremst JAVNAÐARFLOKKURIN, ið hevur gingið á odda í fremjanini av sjálvstýrismálinum: flagginum, móðurmálinum — og sjálvandi fyrst og fremst heimastýrislógini, ið tryggjar okkum alt tað sjálvstýri, ið vit hava hug at taka — loysing um so skal vera, eingin forðar okkum tað.

Sjálvstýrisflokkarnir — heilt frá tí moderata stig-fyrir-stig-sjálvstýrinum og til loysing hava roynst seg í landsstýrinum við REINUM meiráluta aftanfyrir seg; men hvussu royndist hesir flokkar?

IKKI EITT EINASTA SJÁLVSTÝRISMÁL VARÐ FRAMT!
IKKI EIN EINASTA YVIR-
TØKA VARÐ FRAMT!

Ja, fólkaflokkurin atkvøddi imóti tá uppskot kom fram um yvir-
tøku av barnaskúlanum, kennara-
skúlanum og postverkinum!
Soleiðis roynast sokallaðir »sjálv-
stýrismenne«.

FYLKIST UM JAVNAÐAR-
FLOKKIN!

Fremjið samnan sjálvstýrispoli-
tikk — sosialistiskan vælferðar-
politikk!

KROSS FYRI JAVNAÐAR-
MONNUM HIN 23. AUGUST!

SMOKKU- LEGGUR

HVAR VÓRU HÁKUN
DJURHUUSAR SJÁLVSTÝRIS-
OG LOYSINGARÝL,
TÁ IÐ HANN SAT SUM
FÓLKATINGSMAÐUR?

Tað kvatt ikki í honum ella úr honum!

Hann var tamari enn nakar sambandsmaður.

Úr Poul Adrian Andreassen kom heldur einki sjálvstýrisróp og enn og minni nakað loysing-
arýl — men hann mótti á tingi. Við tí stóð illa til hjá Hákuni Djurhuusi.

Skoðsmálið, ið teir fáa er:
Tamari og spakligari enn nakar sambandsmaður.

Teir fóru niður og komu aftur sum smædnastu hampamenn ið smokka burtur í tøgini.

Hákun Djurhuus talar um at vera smokkuleggjaligur.

Vit skilja hann — hann hevur kensluna av hesum í sær frá tí hann misti málið á danatingi-
ið.

Munu ikki veljararnir fara at halda, at tað er mikið betri at hava teir sum smokkuleggjar tignandi her heima?

Prent:
Prentsmiðgi á Heysbreyt
Útgevur:
Føroya Javnaðarflokkur
Blaðstjóri: Villi Sørensen (ábyrgd)

Samvinnupolitikkur

Sum øllum kunnugt heldur javnaðarflokkurin fast við ríkis felagsskapin við danir, tá hetta hevur roynst okkum ein sera hollur politikkur, so hollur at bigartil er eingin komin, ið hevur vist okkum á eina farbarari og gagnligari leið.

Tá ið flokkurin heldur fast við henda politikk, so er tað ikki fyrir at vera donum undir-
brottligir á nakran hátt, tí flokksins mið og mál er hitt rúmasta, hitt fulla livsfrelsið, har øll innanfyri hetta ríkismark eru javnt stillað í øllum lutum og á slíkan hátt, at felagsskapurin tænar øllum til hitt besta og er við til at skapa tey bestu livilíkindi fyrir hin einstaka og harvið heildina.

Hesin samvinnu- og livsfrels

ispolitikkur hevur borið stóran ávøkstur. Vit kundu nevnt hóp-
in av dønum um, hvussu væl hann hevur roynst okkum. Lat okkum bert taka nøkur fá: realkreditstovnin við nú láni-
møguleikum uttan kurstap, 60 miljóna grunnurin, sjúkrahús-
byggingin, sosiallógávan og mong onnur, bæði stórrí og smærri samfelagsmál, sum sam-
antikinn hevur verið okkara samfelag og harvið einstakling-
inum til ómetiligan bata, sjálvt um vit langt frá enn eru komn-
ir á mál, to her hevur verið tal-
an um ofta størstu framlop í føroyskari politiskari søgu.

Henda samvinnupolitikk vil javnaðarflokkurin halda fast við og útyggja enn víðari, tí

enn eru lið í ríkisfelagsskapinum ið kunnu gera okkara livs-
frelsi rúmari og meira víttfevn-
andi og so skjótt, tey verða tað,
er tað heldur eingin ivi um, at livilíkindini gerast enn betur,
og tað er hitt einasta, ið ræður um í føroyskum politikki —
hitt einasta: at skapa fólkinum góð og trygg líkindi til arbeiðis
og fulla inntøku av arbeiðinum.

Eingin kann avnokta hitt vírdismikla, ið vunnid er gjøgnum ríkisfelagsskapin, og við tí fyrir eyga at draga fram enn fleiri og stórrí virði til gagns og frama fyrir heildina, heitir JAVNAÐARFLOKKURIN á fólki um dyggiliga at fylkja sum henda politikk við at atkvøða fyrir valevnum flokksins hin 23. januar.

Veljið javnaðarmenn á Fólkatíng!